

Colofon

12 x WIJN WEEKENDJE WEG IN NL is een uitgave van Trichis Publishing i.s.m. Petra van der Knaap.

ISBN 9789492881441

NUR 450

Concept, tekst & realisatie: Petra van der Knaap

Uitgever: Michiel Houdijk

Vormgeving: Charlotte Gramberg

Fotografie: Dank aan alle wijngaarden, restaurants, hotels en wijngoeroes die om niet hun beelden beschikbaar stelden.

De uitgever en de samensteller van dit boek hebben hun uiterste best gedaan de rechten van het gebruikte beeldmateriaal te achterhalen. Zij die desondanks menen bepaalde rechten te kunnen doen gelden, worden verzocht zich te wenden tot de uitgever.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

©2020 TRICHIS PUBLISHING

Goudsesingel 194, 3011 KD ROTTERDAM

Trichisboeken.nl

©2020 PEETRA VAN DER KNAAP

Peetra.nl

Wijnweekendjeweg.nl

✉ @wijnweekendjeweg.nl

📷 @peetra.nl

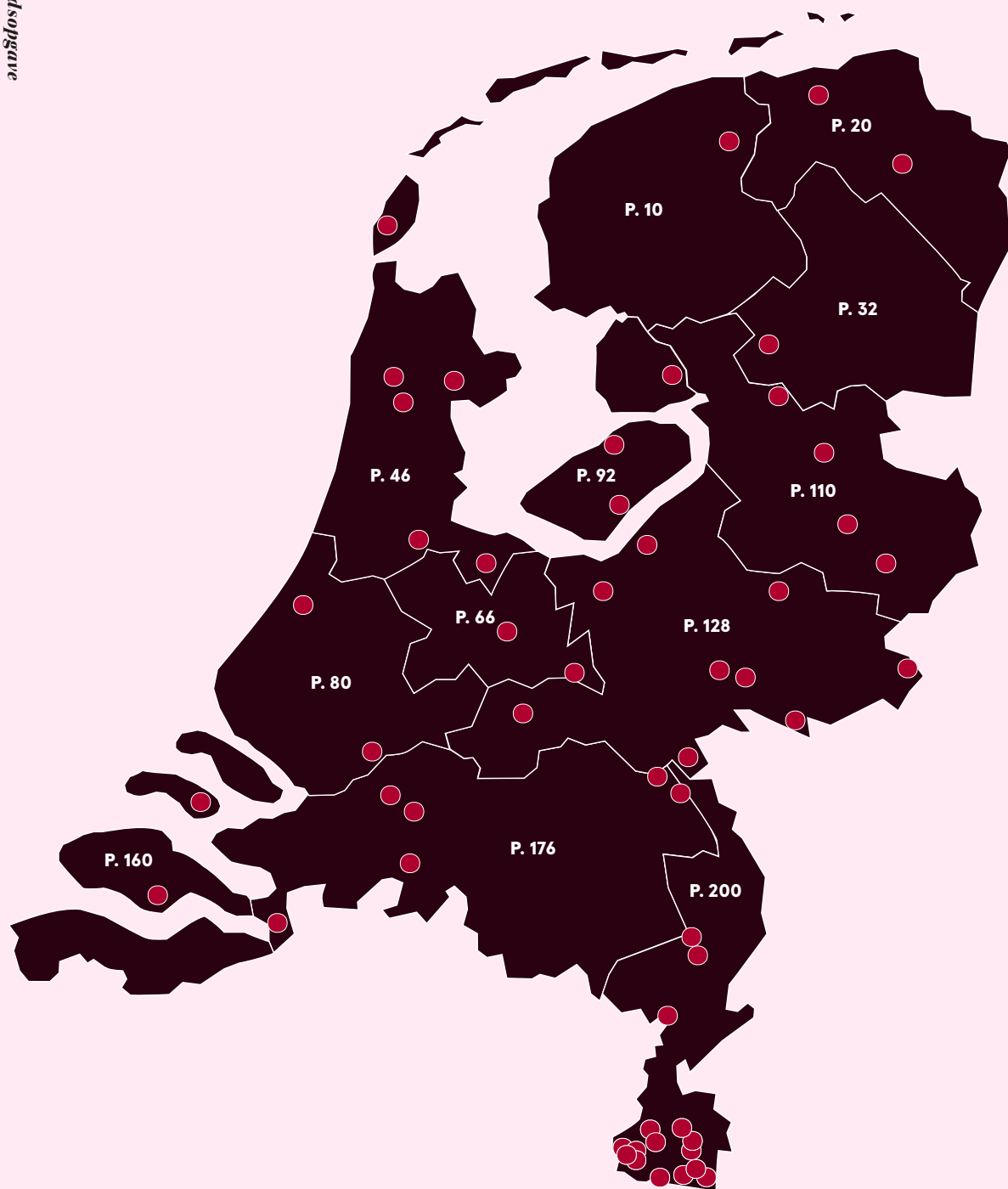
DISCLAIMER

Dit boek is grotendeels gemaakt voor de coronamaatregelen zijn ingevoerd. De wijngaarden en de hotspots kunnen hun bezoektijden en -procedures hebben aangepast. Check voor de actuele situatie de websites van de wijngaarden en de hotspots.

12X WIJN
WEEKENDJE
WEG IN NL

*Ontdek de buitengewone
wereld van de Nederlandse wijn*

12 PROVINCIES
129 RESTAURANTS
92 HOTELS
12 GEHEIME ADRESJES
55 WIJNGAARDEN

INHOUDSOPGAVE

07	VOORWOORD
10	FRIESLAND <i>Skûtsjesilen, Fierljeppen en Sûkerbôle</i>
20	GRONINGEN <i>Wadden, Oldambt en d'Olle Grieze</i>
32	DRENTHE <i>Turf, Jenever en Achterdocht</i>
46	NOORD-HOLLAND <i>Amsterdam, Strand en Groene Weiden</i>
66	UTRECHT <i>Utrecht, Centraal en Heuvelrug</i>
80	ZUID-HOLLAND <i>Bloembollen, Molens en Hollandse Nieuwe</i>
92	FLEVOLAND <i>Ruimte, Wind en Rechte lijnen</i>
110	OVERIJSEL <i>Noaberschap, Joa Joa en de IJssel</i>
128	GELDERLAND <i>Veluwe, Wild en Flipje</i>
158	ZEELAND <i>Boterbabbelaars, Zeekering en Zilte Zaligheden</i>
174	NOORD-BRABANT <i>Gezellig, Bourgondisch en Houdoe</i>
200	LIMBURG <i>Heuvelland, Mergel en de Maas</i>
249	NL WIJN & GASTRONOMIE
260	KLASSIEKE DRUIVENRASSEN IN NL
269	SEIZOENEN IN DE WIJNGAARD
272	AANVULLENDE INFORMATIE
276	VERKLARENDE WOORDENLIJST
283	EPILOOG
286	BRONNEN

VOORWOORD

WIJNTOERISME IN EIGEN LAND

Beste wijnweekendjeswegliefhebbers,

Als ik een wijnproeverij aan huis geef, vraag ik altijd: 'Wat denken jullie, in hoeveel Nederlandse provincies vind je wijngaarden?' Vaak is het antwoord: 'Twee, drie, vier provincies...'

'Twaalf!' is steevast mijn reactie. We hebben wijngaarden in alle provincies van ons land. Omdat ik geregeld een Nederlandse wijngaard bezoek, weet ik hoe leuk het is om ontvangen te worden door een bevlogen wijnmaker die zijn passie, kennis en wijn maar al te graag wil delen.

Kortom: hoog tijd voor wijntoerisme in eigen land. Ik ben alvast vooruit gereisd en ben na een smakelijke tocht door Nederland teruggekomen met eerlijke verhalen van onze eigen wijnboeren (m/v).

Dit boek is een weergave van mijn ontmoetingen met authentieke wijngaardeniers annex wijnmakers van Nederland. Elk verhaal is een momentopname en wisselwerking over en weer. Laat ik over één ding duidelijk zijn: ik heb ze allemaal even lief en vind alle wijngaarden meer dan het bezoeken waard.

12x Wijn Weekendje Weg in NL is opgebouwd uit twaalf hoofdstukken over de verschillende provincies. Met deze reisgids hoop ik jullie net zo enthousiast te maken over de Nederlandse wijngaarden als ik zelf ben. Zelfs als je niets met wijngaarden hebt, bevat dit boek per provincie een aantal verrassende bezienswaardigheden. Als fervent bezoeker van culinaire hotspots kon ik het niet laten in deze gids ook de aardigste adresjes voor lunch en diner prijs te geven.

Bij dezen: voor alle wijntoeristen in eigen land.

Peetra van der Knaap
Register Vinoloog en auteur

Pssst!
Deze gids bevat ook geheime adresjes van dé wijngoeroes van Nederland.

De provincies

TWAALF ZIJN ER. EN GEEN VAN DE TWAALF IS HETZELFDE. VAN INTROVERT EN OGENSCHIJNLIJK GESLOTEN TOT JOYEUS EN UITBUNDIG. NEEM DE TIJD OM ZE TE BEZOEKEN. ALLE PROVINCIES ZIJN HET WAARD!

FRIESLAND

An aerial photograph of a vineyard in Friesland, Netherlands. The image shows two large, rectangular plots of grapevines arranged in neat, parallel rows. In the center, between the two plots, there is a small farmstead with several buildings, including a barn and a house. To the right of the vineyard, there is a larger, modern-looking building with a flat roof, possibly a processing facility or a winery. The surrounding landscape consists of open fields, scattered trees, and a few more buildings in the distance. The overall scene is rural and agricultural.

FRIESLAND

Skûtsjesilen, Fierljeppen en Sûkerbôle

Qua oppervlakte - inclusief water - is Friesland de grootste provincie van Nederland. In deze unieke en waterrijke provincie doen ze alles net even anders. Eigenzinniger vooral. Fryslân is leuk!

Friesland is in niets te vergelijken met andere provincies. Kijk bijvoorbeeld naar de lange kustlijn die zich uitstrekt langs het IJsselmeer en de Waddenzee. De provincie is rijk aan water en bestaat zelfs voor de helft uit meren, vaarten, plassen, rivieren, kanalen, sloten en grachten. Dat biedt volop mogelijkheid tot ontspanning op het water: van varen met een sloep of motorboot tot zeilen aan boord van een echt skûtsje. Je kunt natuurlijk ook op de veerboot stappen naar een van de Waddeneilanden voor een dagje Vlieland, Terschelling, Ameland of Schiermonnikoog. Friesland heeft een open landschap en bestaat, naast het merengebied, uit uiteenlopend natuurschoon. Het waddengebied in het noorden is geheel anders dan de Noordelijke Friese Wouden tussen Dokkum en Drachten. Ook het terpengebied van Oostergo in het noordoosten en de veenpolders met hun fijnmazige slotenpatroon in het westen en zuidoosten kenmerken de diversiteit van het Friese landschap.

Uiteraard kun je als je Friesland bezoekt niet om de beroemde elf steden heen. Sommige steden zijn kleiner dan dorpen, maar zijn van grote historische waarde. De Friese elf plaatsen die stadsrechten verkregen én waar eveneens de Elfstedentocht naar is vernoemd op volgorde: Leeuwarden, Sneek, IJlst, Sloten, Stavoren, Hindeloopen, Workum, Bolsward, Harlingen, Franeker en Dokkum.

Wellicht de grootste verrassing in het hoge noorden van Nederland: ze hebben er wijngaarden. Ja, echt! Ze verbouwen in Friesland witte en rode druivenrassen en weten er bijzondere wijnen van te maken. Tsjoch!

Friesland

WIJNGAARD DE FRYSLING TWIJZEL

Is het de eigenzinnigheid van de vrouwelijke wijngaardenier die ons op blote voeten tegemoet komt? Is het de wijnbeleving midden in deze noordelijke wijngaard van Nederland? Of is het de verfrissende wijze waarop dochter Elvira het wijndomein representeert op sociale media? Hoe dan ook, Wijngaard de Frysling weet zich op verschillende wijzen te onderscheiden.

‘Wij verbouwen dezelfde druivenrassen als andere wijnboeren in Nederland en toch maken wij hele andere wijnen’, vertelt Jantiene Broersma, die samen met haar man Douwe verantwoordelijk is voor het wijnproductieproces. Jantiene: *‘Mijn man en ik zijn tegenpolen. Douwe heeft een helicopterview en is goed met cijfers. Ik ben extravert en vanaf dag één bezig ons verhaal naar buiten te brengen. Zichtbaarheid moet je zelf creëren!’*

Jaren geleden kocht het echtpaar een stuk grond in Twijzel om een volledig zelfvoorzienend huis te bouwen. Ze vroegen zich tegelijkertijd af: wat doen we met de omringende drieënhalve hectare? Met boerenbloed in de aderen en vruchtbare grond ter beschikking, gingen ze bij wijnbouwadviseur Stan Beurskens te rade. De familie Broersma kreeg het advies om alleen witte druivenrassen aan te planten, al dacht Douwe daar anders over.

‘Een wijngaard zonder blauwe druiven is geen wijngaard’, aldus de Friese wijnboer.

Jantiene: *‘De pinotin, de cabernet noir en cabernet cortis hebben het hier pittig. 2018 was een prachtig oogstjaar, alles klopte. We hebben fantastische rode wijn in het vat en die komt in 2021 op de markt’.*

Het maakt Jantiene trots dat zij het met de Friese wijngaard – tegen de verwachtingen in – zover geschopt hebben. **De mousserende Brûswyn Brut van de druiven johanniter en souvignier gris en Brûswyn Rosé van cabernet cortis, cabernet noir en pinotin werden bij de Wijnkeuring van de Lage Landen in 2018 zelfs betiteld als beste mousserende wijnen van Nederland.**

Jantiene: *‘Mijn dochter Elvira en ik broeden geregeld op wat we gaan doen’.* Zo hebben ze bij Wijngaard de Frysling een duidelijke visie over de eenheid in etiketten. Ze kozen voor een lijn wijnen met het silhouet van een kieviet, elk met een eigen kleur. De flessen hebben ook verschillende kleuren doppen.

Over haar grootste droom is Jantiene heel helder. *‘Die droom is al gerealiseerd: rode wijn maken. Die komt eraan!’*

De wijnen van Wijngaard de Frysling worden geschonken bij **Hotel & Restaurant WeidumerHout** in Weidum, **Grand Café de Waegh** in Dokkum, **Wijnlokaal bij de Mannen** in Leeuwarden, **Grand Café Post Plaza** in Leeuwarden, **Barrel Wijnlokaal** in Groningen, **Wijnbar & bistro De4dames** op Schiermonnikoog, **Restaurant Wannee** in Leeuwarden, **De Heeren van Harinxma** in Beetsterzwaag, **De Vrijheid** in Grou, **Ons Food & Wine** en **’t Havenmantsje** in Harlingen, **L’Invité** en **Rayleigh & Ramsay** in Amsterdam.

frysling.nl

info@frysling.nl

tel. (0511) 40 28 59

06 46 65 88 84

Egypte 7, 9286 EX TWIJZEL

Elke eerste zondag van de maand is het proeflokaal van Wijngaard de Frysling van 14.00 tot 17.00 uur geopend voor het proeven en de verkoop van Frysling wijnen. Rondleiding en wijnproeverij op afspraak.

HOTSPOTS

LUNCH & DINER

KERK - RESTAURANT 'T PONKJE

Fermaningsteech 1
8851 SP WOUDESEND
ponkje.nl

In doopsgezinde kerk uit de 18e eeuw

BY-KEES

Vleesmarkt 10
8441 EW HEERENVEEN
by-kees.nl

Hippe zaak voor ontbijt, koffie en lunch

STEK

Harlingersingel 2
8913 CJ LEEUWARDEN
stekleeuwarden.nl
Gevestigd in oud brugwachtershuisje

RESTAURANT WANNEE

Rengerslaan 8
8917 DD LEEUWARDEN
restaurantwannee.nl
Restaurant gerund door studenten van de Hotelschool

PICKNICKERS

Utbuorren 54
8493 MA TERHERNE
picknickers.nl
Aan het Sneekmeer

RESTAURANT SMINK

Steenwijkerweg 2
8471 LA WOLVEGA
jansmink.nl
Uniek Fries en gastronomisch onder leiding van ex Librije kok

VIS EN MEER

De Dyk 6
8551 PM WOUDESEND
restaurantvisenmeer.nl
Goed visrestaurant, pareltje van Woudsend

EINDELOOS

Korfmakersstraat 17
8911 LA LEEUWARDEN
restauranteindeeloos.nl
Hooggewaardeerd door vakgenoten

DRINK & EETLOKAAL PROEFVERLOF

Blokhuisplein 40
8911 LJ LEEUWARDEN
proefverlof.frl
Cel-dining en 'geboeid eten'

BRASSERIE DE STADSTUIN

Eise Eisingastraat 2
8801 KE FRANEKER
brasseriedestadstuin.nl
Brasserie binnen het planetarium met unieke binnentuin

DE HEEREN VAN HARINXMA

Van Harinxmaweg 10
9244 CJ BEETSTERZWAAG
deheerenvanharinxma.nl
Toprestaurant in een bijzondere accommodatie

HOTSPOTS

SLAPEN

POST-PLAZA & GRAND CAFE

Tweebakmarkt 27
8911 KW LEEUWARDEN
post-plaza.nl
In oud postkantoor. Ook lunch en diner

LANDGOED LAUSWOLT

Van Harinxmaweg 10
9244 CJ BEETSTERZWAAG
lauswolt.nl
Oase van rust in Fries landschap

'T GERECHT

Gemeenteplein 33
8442 MA HEERENVEEN
gerechthereveen.nl
Boetiehotel. Winnaar Terras Top 100 in 2018

GOLDEN TULIP TJAARDA

Kon. Julianaweg 98
8453 WH ORANJEWOUDE
tjaarda.nl
Inclusief Frysland culinair in restaurant De Oranjetuin

B&B BIJ DE WAEGH

Waastraat 17
9101 LC DOKKUM
bookingdokkum.nl
B&B appartement voor vier personen in historische binnenstad

HOTEL RESTAURANT WEIDUMERHOUT

Dekemawei 9
9024 WE WEIDUM
weidumerhout.nl
Hotelroom-with-a-view in de weilanden

OOK LEUK OM TE DOEN

MUSEUM BELVEDERE

Oranje Nassaulaan 12
8448 MT HEERENVEEN
museumbelvedere.nl
Museum voor moderne en hedendaagse kunst

KONINKLIJK EISE EISINGA PLANETARIUM

Eise Eisingastraat 3
8801 KE FRANEKER
planetarium-friesland.nl
Oudste werkende planetarium ter wereld

NATIONALE PARK ALDE FEANEN

Koaidyk 8a
9264 TP EARNEWOUDE
itfryskegea.nl
Bijzonder natuurgebied in Zuidoost Friesland

SLOTEN

SLOTEN
Vestingstadje. Een van de Friese elfsteden

AQUAZOO LEEUWARDEN

De Groene Ster 2
8926 XE LEEUWARDEN
aquazoo.nl
Gemoedelijke waterdierentuin genomineerd voor Beste uitje in Friesland